

Představujeme dodavatele pro energetiku – výrobcí armatur II.

Introducing energy sector suppliers – armature producers
Представляем поставщиков в области энергетики
– производителей арматуры

Představujeme dodavatele pro energetiku II – dodavatelé armatur

- 1) Jaké je Vaše postavení na trhu českém a světovém trhu a cíle v této oblasti? Jak se trh vyvíjel před krizí a během krize?
- 2) Uveďte tři nejvýznamnější zakázky vaší firmy v loňském a letošním roce na trh ČR?
- 3) Uveďte největší úspěchy letos a loni na zahraničních trzích?
- 4) Přibližte dosavadní spolupráci s Ruskem?
- 5) Jak podle Vás vypadá v současnosti situace na trhu, jak se bude vyvíjet?
- 6) Uveďte nějaké významné projekty, modernizační akce, doplnění portfolia Vaší firmy?
- 7) Vítězství, které ze tří firem, ucházejících se o dostavbu Temelína, by podle Vás nabídlo nejvíce příležitostí českých firmám v oboru armatury? Prosím o Váš osobní názor.

Ing. Josef Skřivánek,
vedoucí oddělení Průmysl,
KSB-PUMPY+ARMATURY s.r.o., koncern

Ad1) Především bych rád v úvodu představil firmu KSB AG. Kromě čerpadel vyrábí ve svých základních výrobních závodech v Německu, Francii a Lucembursku celou paletu armatur pro nejrůznější průmyslová odvětví a pochopitelně i pro energetiku. Na českém trhu jsou armatury distribuovány prostřednictvím koncernu KSB-PUMPY+ARMATURY s.r.o., koncern, a to zejména pro energetiku. Více než stoletá tradice se osvědčila i na českém trhu především v oblasti velké energetiky, kde mají naše armatury velmi dobrý zvuk díky své spolehlivosti a minimálním nárokům na údržbu. Dodávky realizujeme buď přímo konečnému odběrateli, nebo prostřednictvím velkých montážních firem, kde jsou naše armatury součástí určitého celku, případně systému, který je realizován na klíč.

Ad2) V rámci energetiky šlo o dodávky pro obnovu uhelných zdrojů ČEZ, a.s., čili pro elektrárny v Ledvicích, Pruněřově a Počeradech. V oblasti vodního hospodářství bych uvedl zajímavou dodávku pro Pražskou vodohospodářskou společnost, a.s.

Ad3) Pro úspěch děláme maximum. KSB AG například zřídila své zastoupení v ČR proto, aby koncern dodával prioritně na český trh. Pokud dodáváme do zahraničí, tak pouze prostřednictvím významných a tradičních českých firem jako např.

Škoda Power a.s. a ČKD DIZ, a.s.

Ad4) S Ruskem spolupracuje úzce naše mateřská společnost KSB AG a to prostřednictvím svého stálého zastoupení v Moskvě, které úspěšně funguje již řadu let.

Ad5) Díky velkým energetickým projektům je situace celkem příznivá a dává velký prostor k uplatnění zejména armaturám, které se osvědčily v minulosti v náročných provozech velké energetiky díky své spolehlivosti a minimálním nárokům na údržbu.

Ad6) V současnosti rozvíjí naše mateřská organizace systémy automatizace i v oblasti armatur, které jsou významné především v oblasti jaderné energetiky. Díky akvizicím od renomovaných výrobců dále rozšiřuje KSB AG svůj výrobní program armatur tak, aby pokryl co nejlépe požadavky našich zákazníků a to v co nejširší škále průmyslových oblastí.

Ad7) Předpokládám, že vítěz soutěže, ať to bude francouzská Areva, americký Westinghouse nebo česko-ruské konsorcium, dá příležitost českým firmám k realizaci svých dodávek. Věřím, že zadávací podmínky jsou nastaveny tak, aby vítěz soutěže měl povinnost realizovat maximální objem dodávek prostřednictvím českých subjektů.

Ing. Tomáš Medek,
ředitel společnosti Modřanská potrubní, a.s., 100% akcionáře společnosti MOSTRO a člen dozorčí rady MOSTRO, a.s.

Ad1) Společnost Mostro je tradiční český výrobce armatur s bezmála 100 letou historií. Produkce společnosti je téměř výhradně zaměřena na energetický trh, v nabídce máme středotlaké a vysokotlaké armatury pro fosilní elektrárny a speciální armatury pro jadernou energetiku. Naše armatury naleznete na všech jaderných i klasických elektrárnách v ČR i SR. Historicky byl vývoj Mostra úzce spjat se společností Modřanská potrubní a až do roku 1993 působily obě zmíněné firmy pod jednou společností Sigma Modřany, později Modřanské strojírny. V roce 1993 došlo k rozdělení společností, ale v posledních letech dochází opět k navázání dřívější spolupráce a MOSTRO se v loňském roce stalo 100% dceřinou společností Modřanské potrubní. Tato skutečnost příznivě ovlivnila jeho obchodní pozici na trhu, přinesla možnost zapojit se do nových zajímavých projektů.

Myslím si, že situace v energetice přesně nekopíruje vývoj světové hospodářské krize a i díky velkým projektům, které jsou v současnosti v České republice rozpracovány, jsme její dopad v zakázkové náplni příliš nepocítili. Naše aktivity nejsou ovšem směřovány jen na tuzemský trh, velká část produkce je určena pro vývoz. Naše přímé exportní aktivity byly a jsou orientovány zejména na Balkán a východní trhy. V těchto oblastech je naše postavení dlouhodobě velmi dobré, naše výrobky a značka jsou zde vysoce hodnoceny. Na těchto základech se snažíme dále stavět a svou pozici na těchto trzích upevňovat. Zároveň pracujeme na tom, abychom měli šanci do budoucna více uspět i na západních trzích.

Ad2) Nejvýznamnější projekty v oblasti jaderné energetiky realizovanými v letošním roce pro tuzemský trh jsou dodávka armatur VT parního a napájecího potrubí pro jadernou elektrárnu Dukovany (ČEZ, a. s.) a aktuálně dodávky realizované v rámci projektu dostavba 3. a 4. bloku Jaderné elektrárny Mochovce.

V oblasti klasické energetiky jsou to především projekty realizované v rámci rekonstrukce elektrárny Tušimice a výstavba nového bloku v elektrárně Ledvice, kam dodáváme armatury pro vnější a vnitřní spojovací potrubí.

Ad3) I když naše armatury naleznete na elektrárnách po celém světě, největší obchodní úspěchy zaznamenáváme dlouhodobě především na východních trzích a v oblasti Balkánu. Na ruský trh směřovaly naše nejvýznamnější zahraniční zakázky poslední doby – dodávka armatur a náhradních dílů pro jadernou elektrárnu Kalininska a dodávka klasických armatur pro elektrárnu Kaliningradska TEC. Další významná zakázka v oblasti klasické energetiky byla realizována pro srbskou elektrárnu Kostolac.

Ad4) Dodávky armatur MOSTRO na ruský trh mají dlouhou tradici, naše armatury naleznete

na mnoha ruských jaderných elektrárnách – Novovoronežská, Bilibinská, Sosnovyj Bor, Kolská, Balakovská, Kalininská, Kurská, Smolenská, dodávky směřovaly i do klasické energetiky. V minulosti byla firma po určitý čas v ruských rukou, takže vazby na Rusko jsou hodně úzké a rozšiřování našich aktivit na tomto trhu je logickým pokračováním dosavadní činnosti. Ruský trh považujeme za perspektivní s velkým množstvím obchodních možností, ale aby tam zahraniční dodavatel uspěl, musí se dobře orientovat v místním prostředí a podmínkách. Dále je třeba samozřejmě splňovat veškeré legislativní požadavky, které ruský trh vyžaduje. Vzhledem k našim dosavadním zkušenostem, se nám daří úspěšně na tento trh pronikat, naše nejvýznamnější zakázky poslední doby jsou určeny právě pro ruské elektrárny a ruské dodavatele investičních celků. Kromě již zmíněných Kalininské NPP a Kaliningradské CTE jsou v jednání další zajímavé kontrakty na dodávky na klasické elektrárny Čerepecká a Sisak a několik dalších projektů v oblasti jaderné energetiky. Abychom se co nejvíce přiblížili svým zákazníkům a mohli svoji činnost na ruském trhu dále rozšiřovat, otevřeli jsme v loňském roce v Moskvě obchodní kancelář.

Ad5) Naše produkce je úzce vázána na energetiku, další vývoj závisí na situaci v tomto oboru. Na českém trhu jsou díky aktivitám ČEZ v současnosti zajímavé příležitosti v rámci retrofitů klasických elektráren, velké obchodní možnosti nabízí i dostavba jaderné elektrárny v Mochovicích. Je jasné, že toto období je časově ohraničeno a do budoucna musíme svoje aktivity namířit více do zahraničí. Po určitém útlumu dochází k celosvětovému oživení zájmu o jadernou energetiku, v tom vidím zajímavé možnosti, jak naše aktivity rozšířit nejen na východní ale i západní trhy. Úspěch v mezinárodní konkurenci nebude určitě snadné. Postavení společnosti, která není součástí nějakého velkého světového holdingu není rozhodně jednoduché. Kromě dobré orientace na trhu a technologické vyspělosti bude při získávání

zakázek hodně důležitým aspektem i schopnost profinancování velkých dodávek.

Ad6) Pro nás je asi v tuto chvíli nejdůležitějším krokem navázání bývalé spolupráce společností MOSTRO a Modřanská potrubní. Situace na trhu ukázala, že zákazníci upřednostňují komplexní dodávky a tímto spojením jsme schopni jim poskytnout ucelené služby v oblasti potrubních systémů.

Dále společnost MOSTRO úzce spolupracuje se sesterskou společností TOS, a.s., která také patří pod finanční skupiny CTY Group. Při výrobě armatur MOSTRO využívá obráběcích kapacit na špičkových obráběcích centrech, kterými tradiční výrobce obráběcích strojů disponuje.

Vzhledem k předpokládanému rozvoji v oblasti jaderné energetiky jsme svoje síly zaměřili především na inovaci a vývoj speciálních armatur pro jaderné elektrárny. Abychom vyhověli stále se zvyšujícím nárokům na bezpečnost a výkonnost energetických zařízení, věnujeme velkou pozornost konstrukčnímu vývoji další řady našich armatur určených pro vyšší parametry. Tyto armatury budou vyráběny z nejmodernějších materiálů a musí vyhovovat nejpřísnějším požadavkům, které kladou západní trhy.

Ad7) Dostavba 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Temelín je nejvýznamnějším projektem v oboru energetického strojírenství na našem území. Proto je logicky tato zakázka hodně vnímána jako příležitost, jak pomoci českým firmám k dalšímu rozvoji. Podle mého názoru je to pro české firmy především obrovská výzva. Situace v globálním prostředí není vůbec jednoduchá, ale šance uspět v pozici dodavatele existuje u všech tří zúčastněných firem. Záleží hodně na nás, zda budeme připraveni splnit technické a obchodní podmínky, které bude požadovat případný vítěz tendru a již dnes je třeba věnovat přípravě velkou pozornost.

Tomáš Košík,
člen představenstva a ředitel realizace,
MPOWER Engineering, a.s.

Ad1) Naše společnost se soustředí především na dodávky průmyslových armatur v oblasti tepelné a jaderné energetiky. Vlastní výrobní program kompletujeme dle potřeb zákazníků a individuálních podmínek konkrétních projektů subdodávkami jiných výrobců. Český trh, i když z pohledu objemu realizovaných tržeb není největší, považujeme stále za pro nás velmi důležitý a rádi bychom si u našich zákazníků uchovali pozici jednoho z hlavních dodavatelů armatur. Našími zákazníky jsou především inženýringové společnosti realizující vyšší dodávky při výstavbě nebo rekonstrukcích energetických zařízení a koncoví uživatelé těchto zařízení.

Z pohledu exportu patří k našim významným trhům Slovensko a Rusko, kde se považujeme za významné dodavatele především v oblasti tepelné energetiky. Mimo to, jsme v posledních dvou letech zrealizovali několik zajímavých dodávek i na jiných evropských trzích. Tam stále patříme mezi minoritní dodavatele, a proto chceme tyto trhy do budoucna intenzivně rozvíjet. Krizi jsme samozřejmě zaznamenali propadem tržeb a to průřezově na všech trzích. V současné době vidíme opět oživení, objevují se nové projekty.

Ad 2) Za úspěch považujeme to, že v rámci dostavby 3. a 4. bloku JE Mochovce jsme se

stali dodavateli armatur několika společností realizujících dodávku jaderné části. Usilujeme o účast na dodávkách v rámci projektů připravovaných a realizovaných společností ČEZ, a.s.

Ad 3) V loňském a letošním roce se nám podařilo získat a zrealizovat prostřednictvím ruských inženýringových společností několik místních projektů, konkrétně dodávky armatur pro Charanorskou GRES a energoblok, který je součástí Novolipetského metalurgického kombinátu. Na Slovensku jsme pro společnost SES Ilmače, a. s. vyrobili a dodali armatury pro chilské projekty – Colbun a Bocamina II.

Ad 4) Na ruském trhu pracujeme prostřednictvím

vlastních zastoupení několik let. Rusko pro nás, z pohledu připravovaných a realizovaných jaderných a tepelných projektů, představuje největší trh potenciálně i reálně. Stejně jako jinde, tak i zde po přibližně rok a půl trvajícím útlumu cítíme oživení. Toto oživení však s sebou přineslo i několik nových lokálních výrobců armatur s podobným výrobním sortimentem, které pro nás budou představovat silnou konkurenci.

Ad 5) Osobně nyní zaznamenávám oživení, které se projevuje rozbehnutím některých, v důsledku krize pozastavených projektů a objevují se i nové projekty v zahraničí, kterých bychom se rádi účastnili. Věřím, že se situace brzy vrátí do stavu před rokem 2008.

Ad 6) V současné době finišujeme přípravné práce spojené s certifikací celého výrobního portfolia pro dodávky do ruského jádra. Dále realizujeme konstrukční úpravy, především u šoupátek a zpětných klapků. Tyto změny souvisejí se zavedením nové technologie výroby s cílem optimalizovat výrobní náklady.

Ad 7) Z pohledu českého výrobce armatur preferuji česko-ruského dodavatele. To především z důvodu dosavadních zkušeností s dodávkami armatur pro ruské jaderné bloky. Na druhou stranu nepopírám, že se o dodávky armatur podle jiných než ruských standardů také zajímáme...

Marian Bialoň,
obchodní ředitel, PolnaCorp, s.r.o.

POLNACORP Advanced Valve Solutions

Ad1) Dodávaný a vyráběný sortiment společností POLNA s více než 85letou tradicí umožňuje, díky široké škále, používaných materiálů a různých konstrukcí zařízení, aplikovat tyto produkty v oblast měření a regulace pro petrochemii a chemii, farmacii, energetiku, hutnictví a potravinářství. Celosvětová finanční krize se nás nějak vážně nedotkla, protože dobíhaly projekty z minulosti. Nicméně jsme již před časem přistoupili k různým opatřením, například se nám podařilo výrazně zvýšit produktivitu práce. Zaměřili jsme se taktéž na zvýšení úspěšnosti ve výběrových řízeních, na propracovanější nabídky. Úspěšnost námi předložených nabídek se pohybuje kolem 30 %.

Ad2) Zmínil bych například dodávky regulačních a vysokotlakých regulačních armatur pro elektrárnu GDK Mellach (Rakousko). V rámci tohoto projektu jsme se stali jediným tuzemským dodavatelem regulačních armatur, který pro tuto elektrárnu dodával. Významná byla i dodávka stejného sortimentu včetně chlazení pro elektrárnu Krasavino (Rusko). Šlo o velmi významné zakázky, přičemž pro každého klienta armatury modifikujeme podle jeho potřeb.

Ad3) Naše výrobky jsou dodávány především pro projekty v zahraničí, které tvoří více než 70 % produkce. Máme z dřívější zkušenost s dodávkami pro výstavbu jaderné elektrárny v Jaslovských Bohunicích a v Temelíně. Dodávali jsme zde přímo pro firmu Westinghouse. Oceňovali jsme jak je obchod s touto společností na vysoké technické, kulturní a zásadové kvalitě. Jejich komunikace s námi, dodavateli, byla velmi propracovaná.

Ad4) Rusko, resp. Asie je pro nás velmi významný trh. V minulosti jsme se soustředovali na světový trh prostřednictvím spolupráce s inženýrsko-dodavatelskými firmami z tuzemska. Nyní se snažíme prosadit, především na asijských trzích, částečně sami a daň se nám.

Ad5) Projekty z dřívějších budou postupně docházet, boj o nové dodávky bude myslím daleko ostřejší, než byl ještě před pár lety. Projektů ve fázi přípravy na realizaci se jeví zatím méně.

Ad6) K novinkám naší firmy patří například implementace norem, týkajících se jaderné energetiky jak pro primární, tak i sekundární okruh, do naší produktové řady. Zaznamenali jsme i první dodávky armatur pro zařízení s nadkritickými parametry páry. S tím souvisí i naše snaha o neustálé doplňování našich produktových řad o nové armatury, s lepšími materiály, propracovanější konstrukcí a podobně.

Ad7) Dostavba Jaderné elektrárny Temelín bude pro tuzemské výrobce určitě přínosná, ať již vyhraje kdokoliv. Vždy určitá část realizace připadne českým firmám. Jde jen o to, zajistit si u vítěze tendru nějakým způsobem co největší procento dodávek. Šancí by mohl být koncentrovaný tlak oborových asociací a cechů na politiku, investora ČEZ a potenciální dodavatele, vždy je to lepší než osamocená snaha jednotlivých firem. Taktéž je nutné, aby se české firmy více prezentovaly v tom smyslu, že ukážou, co umí. Prostě se budeme muset všichni umět prodat, jen tak otupíme názory, že Česko již nemá dostatečné kapacity na to se významně podílet na výstavbě jaderných elektráren. To ale není pravda. Tradice strojírenské výroby je dlouhá, stále patříme mezi pár zemí světa, které umí elektrárny stavět. Příkladem by nám mohla být naše prezentace v rámci EXPO 2010 v Číně. Česká republika se představila v tom nejlepším světle, věřím, že jsme svět příjemně překvapili. Stejně tak je potřeba zdůrazňovat svou kvalitu a um i vítězi tendru na Temelín.

Anketu připravil: **Ing. Stanislav Cieslar**